

Sergiu-Marian D. Găbureac

ROMÂNIA

CATALOG SPECIALIZAT ILUSTRAT

1903 - 2006

ERORI FILATELICE

2008

Biblioteca Bucureștilor

gsm_as@yahoo.com

Eroarea filatelică este abaterea de la marca poștală standard (= macheta oficială), ce se întâlnește la o anumită poziție din coala de tipar, identică cu suratele ei, din colile anterioare sau cele care urmează.

Atenție ! O coală de tipar poate cuprinde mai multe coli finite (= comerciale) a câte 200, 100, 50, 25 mărci poștale. Lucru valabil și în cazul tipării colitelor, blocurilor-coliță sau a mini colilor.

Eroarea filatelică are o bună permanență în cadrul tirajului. *Eroarea filatelică* nu poate fi unicat, uneori fiind realizată chiar de la începutul imprimării până la sfârșit. Cele mai multe apar, însă, pe parcursul imprimării tirajului, când o anumită zonă a părții active a clișeului se deteriorează. Deseori, se înregistrează o progresie, firească, în erodarea părții active a clișeului, ceea ce duce la o etapizare a aceleași erori cu grade de vizibilitate/ importanță diferite. Modificările față de exemplarele standard pot consta în: elemente în plus sau în minus; culori diferite ale unor elemente, loc diferit al supratiparului în cadrul colii ...

Prezentul catalog specializat, primul de acest gen în și pentru România, se adresează celor preocupați de cercetarea mărcilor poștale din perioadele *modernă și contemporană* (1903-2006).

Ce catalogue spécialisé, le premier de ce genre en et pour la Roumanie s'adresse au public intéressé par la recherche des timbres des périodes *moderne et contemporaine* (1903 – 2006).

This specialised catalogue, the first of this genre in and for Romania, is addressed to those interested in the research of the postal mark from the *modern and contemporary* period (1903 – 2006).

Dieser Katalog, der erste in und für Rumänien, wurde für die geschrieben die sich für die *Untersuchung* der Briefmarke interessieren (1903-2006).

Prezența erorilor filatelice într-o colecție contribuie la creșterea ei valorică !

SERGIU-MARIAN D. GĂBUREAC

ROMÂNIA

- catalog specializat ilustrat -

ERORI FILATELICE 1903 - 2006

*Nepoșilor, Andrei, Ioana,
Ștefania, Ilinca*

Coperta: **Francisc Ambruș**
Tehnoredactare: **Sergiu-Marian D. Găbureac**
Procesare *erori filatelice*: **Sergiu-Marian D. Găbureac**
Corectură: **Paul-Dan Cioacă**

Apărut sub egida
FEDERAȚIEI FILATELICE ROMÂNE
- președinte Leonard Pașcanu -
cu prilejul aniversării a 150 de ani de la punerea în circulație a primei emisiuni
CAP DE BOUR
și a organizării primei Expoziții Mondiale de Filatelie în România
EFIRO 2008

Referenți-consilieri-consultanți: **Paul-Dan Cioacă, Marius Jianu, Florin Pavel, Costel Sumănaru, Al. Ambăruș, Victor Iordache, Radu Ionete, Gheorghe Tutunaru, Jerard Herman, Horia Blănaru, Angelo Barbu-Popescu Ștefan Balasz, Eleodor Cărlugea**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GĂBUREAC, SERGIU-MARIAN D.

România : erori filatelice : 1903-2006 : catalog specializat ilustrat /
Sergiu-Marian D. Găbureac. - București : Biblioteca Bucureștilor, 2008
Bibliogr.
ISBN 978-973-8369-22-1

656.835.91(498)

ROMÂNIA

- catalog specializat ilustrat -

ERORI FILATELICE 1903 - 2006

A RETENIR (extrait)

Afin d'accomplir le présent catalogue j'ai pris en compte les mêmes éléments de référence, vieux depuis des décennies:

A. ***L'erreur philatélique*** - représente la déviation du timbre/poste étalon (= la maquette officielle), qu'on rencontre à une seule pièce de la feuille d'impression, toujours pareille avec ses compagnes, les feuilles antérieures ou de celles qui suivent dans la même position.

Faites attention ! En règle générale, une feuille d'impression contient plusieurs feuilles finies (= commerciales) soit 200, 100, 50, 25 timbres-poste chacune. Chose valable aussi dans le cas de l'impressions des colis, des bloc-collis ou des minifeuilles.

L'erreur philatélique a une continuité dans le cadre du tirage, ne peut pas être unique, parfois elle est réalisée du début de l'impression jusqu'à la fin. La plupart des erreurs surgissent, cependant, quand une certaine zone de la partie active du cliché se dégrade. Souvent, on enregistre une progression normale dans érosion de la partie active du cliché et cela mène à une répétition de la même erreur, à des degrés d'importance différents. Des changements vis-à-vis des exemplaires standard peuvent résider en: éléments en plus ou en moins, couleurs différentes de quelques uns des éléments, un degré différent de la surcharge sur un certain timbre-poste ...

Les autres timbres-poste avec des déviations du type standard appartiennent aux catégories suivantes:

B. ***Curiosités philatéliques*** (déplacements accentués d'une couleur ou du surcharge; renversements; manque de dentelures sur un côté, deux côtés ou en totalité; double ou triples dentelures; des impressions doubles ou triples; impressions recto/verso; reproduction sur le verso (=abklatsch); des dimensions variables à cause du déplacement de la dentelure, etc). On les rencontre au niveau de toute la feuille d'impression (deux ou trois feuilles finies) sans avoir **répétabilité** ou **identité**. Elles ont un niveau élevé de rareté. Du point de vue postal elles sont, sans doute, des rebuts / défauts (imperfections) de fabrication retenus, d'habitude, au contrôle final des feuilles finies et, finalement, détruites.

Comment elles arrivent dans le circuit philatélique c'est une autre chose ! Parfois se sont des histoires de chasse. Du moment que les curiosités philatéliques existent, on ne peut pas les ignorer.

C. Variétés philatéliques - des déviations du timbre-poste modèle rencontrées au niveau de l'entière feuille d'impression, ayant une grande **répétabilité** et **identité** (différents types de papier, de filigrane; positions différentes du filigrane; surcharges différentes; impressions sur le verso du papier; nuances ou tonalités distinctes de couleur / des couleurs; dentelures de modèles divers). Leur coût, malgré le côté spectaculaire, par exemple les nuances distinctes de couleur (ndc) ou le déplacements accentué des éléments (dae), dépasse rarement le prix d'une pièce standard!

Attention ! Les philatélistes débutants ou les investisseurs peuvent facilement se tromper avec de telles pièces, autour desquelles on trame des légendes, la plupart liées au très petit tirage d'exemplaires qui se ressemblent.

D. Rebuts / Déchets. Certaines de ces pièces, bien qu'elles soient sorties sur la porte de la Fabrique de timbres-poste, ayant même un circuit postal, ce sont des rebuts ou des déchets autant du point de vue postal que philatélique. Je regrette d'affirmer une chose pareille, mais il faut imposer une limite! Elles consistent en impressions partielles par le pliage de la feuille ou par l'errance / entremise des petits papiers entre la feuille d'impression et le cliché; des défauts de fabrication du papier (des plis et de corp étrangers du papier); des extensions de l'encre, sans éclat; des dentelures résultées par le pliage accidentel de la feuille d'impression, dantelures étouffées, etc.

*

Les déviations décrites sont dues aux causes d'origine technique, avec très peu d'exceptions.

*

E. Erreurs de maquetage. Il y a une catégorie de timbres qui a été si bien décelée par notre infatigable ami **Mircea Pătrășcoiu**, de sorte qu'il est difficile de découvrir d'autres *réalisations* du même type, dues à notre administration postale.

Comme une particularité générale la faute de tirage d'épreuve se retrouve **au niveau du tirage entier** de la pièce en question. Ce genre de timbres véhicule des informations fausses (déviations par rapport aux normes grammaticales de l'époque, des informations incorrectes, des dessins qui ne respectent pas la réalité) ayant un impact négatif au niveau des réalisateurs, mais aussi à celui du pays. Toute administration qui se respecte intervient énergiquement en retirant le timbre en cause pour le remplacer immédiatement avec un autre, correctement maqueté. Au cours de son histoire, la *Poste Roumaine* a enregistré officiellement trois cas, sur les quelques cents types de timbres mis en circulation contenant des erreurs! En 1932, l'émission *500 ANS – ALEXANDRU CEL BUN* a été retirée: l'année de l'avènement au trône a été changée: 1406 au lieu de 1400. On en a retiré 400 000 exemplaires, sur les 500 000 mis en circulation. En 1956 toute l'émission *L'ANNIVERSAIRE DE LA CONSTITUTION DES PREMIERES FERMES AGRICOLES COLLECTIVES* a été retirée à cause de l'année de la constitution de premières fermes agricoles collectives: 1951 au lieu de 1949. On n'a jamais annoncé combien d'exemplaires ont été retirés sur le million émis. Le dernier cas: en 1993, à cause d'une mise en page incorrecte du *Delta du Danube*, on a retiré 169.791 feuilles sur les 200.000 de l'émission *1er DECEMBRE – 75 ANS DEPUIS LA GRANDE UNION*.

(traduit par prof. Gabriela Hurghiș)

TO REMEMBER (extract)

I wish to offer to the philatelists a working instrument in order to confirm the information on the Romanian philatelic errors that they possess.

The basis of the following paper is formed by these definitions:

A. **Philatelic error** – the postage stamp which has changes according to the official model; more or less additional elements; different colors/shades of the same elements; different place of the overprinting modifications which have a particular place on the sheet (not to be mistaken for the finite sheet) **identification and repetitiveness**. Attention ! Usually a printing sheet contains more finite sheets (commercial) of 100, 50, 25 postage stamps which are also valid in the case of parts or block-parts.

The other postage stamps presenting modifications can be classified as follows:

B. **Philatelic curiosity** are normally encountered on the printing sheet having no identity. These can be grouped into perfecting machines; coping the back side; diving turn; variable sizes (thick or thin); strong / accentuated shifting of a color or of the overprinting (imprint); one side non-indent two side or total non-indent; lack of one color, double or triple indent; double or triple printing.

From of technological point of view, these have a high level of rarity, having production mistakes which should have been noticed at the final checking of the sheets and these should have been destroyed. The way in which these end up in the philatelic circuit is a totally different story ! Some times having a hunting character. Since philatelic curiosities exists, they can't be ignored.

C. **Philatelic varieties** are made at the level of the entire printing sheet just as philatelic curiosities, having a reduced beauty, usually within the symbol of the postage stamp, and a great repeatability (various types of paper; of wire marks; different positions of the wire marks; different overprinting; various shades and tones of the color; accentuated/strong shifting; indents of different types or cutting which are slightly off-centered...).

D. **Postal drop outs and philatelic drop outs**. It might look strange, but there are such pieces although the collectors would hardly admit that. There are pieces which can't fit in any of the above mentioned categories, practically being philatelic drop outs, too. This is the case of the followings: partial prints through the interposition of another sheet of paper or through the folding of the paper due to an accidental covering with other sheets of paper or folding while introducing it in the die bed with spectacular effects after printing or indenting; folds of the paper, rubbishes in the paper, clouding of the paper, extended ink.

But, everybody collects whatever he/she likes!

E. **Mistakes encountered at the prototype level**. There is a category of postage stamps which has been so well disclosed by our restless friend **Mircea Pătrășcoiu** that we can hardly discover such achievements of our post office administration. They can be encountered in the whole printing numbers of the

above mentioned piece. The stamps of such a type contain false pieces of information, wrong grammatical tense, false information, un realistic drawings with a negative impact upon the image and the achievements of the country.

Any respectable post office administration immediately interferes with drawing the postage stamp and correcting it with one which is correctly standardized. In the history of the Romanian post office three such official cases have been noted from thousands of such postage stamps printed with mistakes. In 1932 the printing of the *500 Years-m-Alexandru cell Bun* was withdrawn the year of the coronation of the ruler being mistaken 1406 instead of 1400. 400,000 out of 500,000 have been withdrawn. In 1956 the emission of the founding of the *First Collective Agricultural Farms' Printing anniversary* was been withdrawn, the date of the first collective farms being wrong - 1951 instead of 1949.

The public hasn't been informed yet about how many copies were withdrawn form the printed ones. Finally, in 1931, 169,791 parts from the 200,000 of the printed ones of the *1 December - 75 years since the Great Union*, were withdrawn because of the wrong pagination of the Danube Delta. (trad. prof. Judith Mut)

WICHTIG (extract)

Um die folgende Arbeit zu schreiben haben wir folgende Definitionen im Sinn behalten:

A. **Der philatelische Fehler** - eine Briefmarke die anders aussieht als eine richtige (die offizielle); Elemente die im Plus oder im Minus sind; verschiedene Farbvariationen einiger Elemente; verschiedene Positionierungen des Drucks, Veränderungen auf einem bestimmten Platz auf der Briefmarke (man sollte das nicht mit dem entgültigem Blatt verwechseln), Identität und Wiederholung. Normalerweise Enthält ein Druckblatt mehrere Verkaufsblätter mit je 100, 50, 25 Briefmarken.

*

Man muss auch, aus unserem Sichtpunkt, die anderen Fehler von Briefmarken nennen:

B. **Philatelische Merkwürdigkeiten** kann man normalerweise am Niveau des Druckes treffen (zwei, drei fertige Blatt Papiere) ohne eine Identität zu haben.

Diese kann man folgender Weise gruppieren: Imprimierung auf Vor - und Hinterseite, Abklatsch, Veränderungen, veränderte Dimensionen (dicke oder dünne), die Verschiebung einer Farbe oder des Supradrucks, Fehler auf einer Seite des Drucks, auf zwei oder auf der ganzen Oberfläche, das Fählen einer Farbe, doppel oder dreifaches Drucken, usw.

Diese sind sehr seltsam, aus einem technologischem Gesichtspunkt sind diese Fehler der Fabrikation die beim Endkontrol ausgenommen und vernichtet werden sollten. Wie diese im philatelischen Kreis enden, ist es eine ganz andere Geschichte! Manchmal hat es einen jägerischen Charakter. Weil es diese gibt kann man philatelische Merkwürdigkeiten nicht ignorieren.

C. **Philatelische Variationen** gibt es auf dem ganzen Blatt Papier, genau so wie die philatelischen Merkwürdigkeiten, aber diese sind nicht so spektakulär und man kann sie im inneren der Marke erkennen und die Muster wiederholen sich (verschiedene Arten von Papier, von Filigran, verschiedene Positionen des Filigrans, verschiedene Farben und Töne, verschiedene Verschiebungen...).

D. **Brifemarken und philatelische Ausschußware**. Ja, es gibt auch solche Teile obwohl die Sammler es nicht einsehen möchten. Es sind Teile die man in den oben erwähnten Kategorien nicht einsetzen kann. Zum Beispiel: teilweiser Druck, wo man ein anderes Blatt Papier zusammengefaltet hat während der Produktion, verschmierte Tinte.

Aber jeder sammelt was jeder möchte !

E. **Modelfehler**. Es gibt eine Kategorie von Briefmarken die von unserem Freund Mircea Pătrăşcoiu entdeckt wurden und die ziemlich schwer zu entdecken war. Diese Fehler sind im ganzen Druck zu treffen.

Diese Briefmarken enthalten Informationsfehler mit einer negativen Wirkung auf die Schöpfer und das Bild des Landes. Jede Postadministration, die sich respektiert, handelt energievoll und nimmt die Briefmarke die die Fehler enthält von der Öffentlichkeit zurück und druckt eine fehlerlose aus.

In der Geschichte der rumänischen Post gab es drei solche Fälle. In 1932, gab es eine Briefmarkenserie *500 de ani - Alexandru Cel Bun* die zurückgezogen wurde weil das Jahr falsch gedruckt wurde: 1406 statt 1400. Es wurden 400.000 Exemplare aus den 500.000 zurückgezogen. In 1956 wurde die Brifemarkenserie *Aniversarea înfiinţării primelor gospodării agricole colective* zurückgezogen weil darauf 1951 statt 1949 gedruckt war. Auch heute wissen wir nicht wie viele Exemplare aus einer Million zurückgezogen wurden. In 1993 wurden 169.791 Exemplare mit dem Druck *1 Decembrie – 75 de ani de la Marea Unire* wegen einem Fehler an der Lage der Donaudelta zurückgezogen.

(trad. prof. **Anna Kovacs**)

DE REȚINUT

Citirea cu atenție a celor ce urmează, contribuie la înțelegerea corectă a conținutului, a modului în care am lucrat la realizarea lucrării de față și a punctului meu de vedere în abordarea subiectului tratat. Am observat că unii colecționari fac totul felul de confuzii între cele 5 (cinci) tipuri de abateri de la marca poștală standard, câțiva punându-le în aceeași oală sub genericul ERORI. Realitatea arată cu lucrurile stau puțin altfel.

Vă mulțumesc.

Fiind un **catalog specializat**, cu un subiect extrem de cunoscut în universul filatelic, consider că nu este necesară o motivație detaliată. Rezultat a peste 35 de ani de cercetare și documentare, lucrarea de față se adresează, în special, celor care au depășit faza simplei colecționări, cu preocupări constante de cercetare sau studiere a mărcilor poștale românești din perioadele *modernă* și *contemporană*. Și, bineînțeles, investitorilor. Printre numeroasele obiecte valoroase colecționate de semenii noștri, multe **erori, curiozitățile și varietățile filatelice** au ocupat, întodeauna, poziții de top.

De ce începe catalogul, de față, de la anul 1903 ?! Pentru simplu fapt că de perioadele *clasică* și *postclasică* ale filateliei românești s-au ocupat decenii întregi nume sonore în filatelia românească și mondială. Personalități care au contribuit decisiv la studierea, **step by step**, a emisiunilor poștale editate între 1858-1903. Aproape că nu ar mai fi ceva de adăugat ! Și totuși, cine știe ce ne rezervă viitorul !?!...

Am împins *perioada modernă* până în 1948, întrucât, realitatea românească, arată, clar, că doar din acel an s-a produs o schimbare în politica administrației noastre de emiteri și gestionare a timbrelor poștale, pe o linie tot mai *originală*. De atunci începe *perioada contemporană*, perioada majorității actualilor filателиști.

*

Kiriac Dragomir rămâne modelul de urmat pentru generații întregi, mulți dintre noi datorându-i dragostea față de marca poștală românească, model și în abordarea unei ramuri sau alta, sub cerul filateliei existând loc pentru toate domeniile specifice acestui *hobby*. Că nu există un domeniu filatelic mai important decât celălalt.

*

După editarea lucrărilor **CATALOG SPECIALIZAT AL MĂRCILOR POȘTALE ROMÂNEȘTI (erori și varietăți 1945-1994)**, publicat în revista **Filatelia** (1992-1995) și **333 DE ERORI + 33 DE CURIOZITĂȚI FILATELICE** (1994, *Tipotrans*, Piatra-Neamț), precum și a numeroase seriale, studii și articole, publicate în ultimele trei decenii, am primit mii de informații (semnalări sau diverse precizări), ceea ce demonstrează, dacă mai era nevoie, interesul pentru marca poștală autohtonă.

Se știe că marca poștală constituie unul dintre vectorii importanți de imagine pentru o țară, mai ales dacă există profesioniști care să pună în valoare, în mod inteligent, toți purtătorii de imagine de la nivel național: marca poștală și toate efectele poștale ; moneda națională; ordine și medalii, plachete, insigne etc. etc.

Am trecut, apoi, la realizarea catalogului **ERORI FILATELICE ROMÂNEȘTI 1922 – 2000**, tipărit între 2000-2007, în cinci părți. Succesul, oarecum anticipat, m-a determinat să trec la editarea primului catalog filatelic specializat **ROMÂNIA** pentru perioadele: *modernă* (1903-1947) și *contemporană* (1948-2007).

*

Permanent am plecat, de la aceleași elemente de referință, păstrate de decenii:

A. **Eroarea filatelică este abaterea de la marca poștală standard (= macheta oficială), ce se întâlnește la o singură piesă din coala de tipar, fiind identică cu suratele ei, din colile anterioare sau cele care urmează, de la aceeași poziție.**

Atenție ! Să nu uităm că o coală de tipar cuprinde, mai multe coli finite (= comerciale) a câte 200, 100, 50, 25 mărci poștale. Lucru valabil și în cazul tipăririi colițelor, blocurilor-coliță sau a minicolilor.

Eroarea filatelică are o bună permanență în cadrul tirajului, **nu poate fi unicat**, uneori apare chiar de la începutul imprimării până la sfârșit. Cele mai multe apar, însă, pe parcursul imprimării tirajului, când o anumită zonă a părții active a clișeului se deteriorează. Deseori, se înregistrează o progresie, firească, în erodarea părții active a clișeului, ceea ce duce la o etapizare a aceleiași erori cu grade de vizibilitate/ importanță diferite. Din punct de vedere poștal, acestea nu sunt rebuturi de fabricație deoarece nu afectează grav ansamblul mărcii poștale.

*

Celelalte mărci poștale cu abateri de la standard se încadrează la:

B. **Curiozități filatelice**, care se întâlnesc la nivelul întregii coli de tipar (două-trei coli finite), **nu au repetabilitate și identitate decât la nivelul colii de tipar** [deplasări accentuate ale unei culori sau ale supratiparului; ranversări; nedantelări pe o latură, două sau în totalitate; lipsa unei culori; danteluri duble, triple; imprimări duble, triple; imprimări și pe verso; copiere pe verso (=abklatsch); dimensiuni variabile ca urmare a dantelurii deplasate etc.].

De regulă, au un grad de raritate mai mare decât în cazul *erorilor filatelice*.

Din punct de vedere poștal sunt, fără nici o îndoială, rebuturi/ defecte de fabricație reținute, de regulă, la controlul final al colilor finite și distruse. Cum ajung, însă, în circuitul filatelic este o altă poveste! Uneori, cu caracter vânătorec ! Dar, din moment ce există, ca și *erorile filatelice*, nici *curiozitățile filatelice* nu pot fi ignorate.

C. **Varietăți filatelice** - abateri de la marca poștală tip întâlnite tot la nivelul **întregii** coli de tipar, însă au o **mare repetabilitate și identitate** (tipuri diferite de hârtie sau de filigran; poziții diferite ale filigranului; supratiparuri diferite; imprimare pe spatele hârtiei; tonalități sau nuanțe distincte ale culorii / culorilor; mici deplasări ale elementelor componente ale desenului, danteluri de diverse tipuri). Cota lor, în ciuda gradului, uneori, ridicat de spectaculozitate, cazul nuanțelor distincte de culoare (ndc), al deplasărilor unor elemente sau al descentrărilor la dantelare, rareori depășește de două-trei ori prețul unei piese standard.

D. **Rebuturi / deșeuri**. Astfel de piese, deși ieșite pe poarta Fabricii de Timbre (!), unele chiar au fost *circulate* poștal, ceea ce nu le conferă, însă, vreun statut special, sunt *rebuturi* sau *deșeuri* atât din punct de vedere *poștal* cât și *filatelic*.

Mă doare inima când fac o asemenea afirmație, dar trebuie să existe o limită.

Ele constau în imprimări parțiale prin îndoirea colii sau *rătăcirea* / interpunerea unor hârtiuțe între coala de imprimat și clișeu; defecte de fabricație a hârtiei (pliuri și

corpuri străine în hârtie); întinderi ale cernelurilor, mătuiri; danteluri rezultate prin îndoirea accidentală a colii de tipar, danteluri înecate etc.

Mulți, ne mirăm, astăzi, cum au ieșit, *din greșeală*, din Fabrica de Timbre, fapt care până la urma urmei nici nu prea are importanță. Știind, teoretic care este regimul timbrelor în orice țară civilizată a lumii.

Am arătat, deseori, cum pot fi realizate *diferențe* dintre marca poștală standard și alt exemplar prin simpla expunere la lumina solară, cel mai mare inamic al hârtiei și al cernelurilor tipografice. Astfel, multe piese din componența exponatelor filatelice, unele de mare valoare, au fost distruse prin expunerile repetate în locuri neprotejate de lumina zilei. Recent, am văzut la o expoziție *cu ștaif*, din Europa, piese atât de decolorate încât cu greu îți puteai imagina cum vor fi arătat culorile originale. Personal mi-am distrus, cu bună știință, câteva exponate. Fiți atenți, de asemenea, și la achiziționarea pieselor cu nuanțe distincte ale culorilor. Ați văzut ce înseamnă, pentru buzunarul colecționarului/ *investitorului* prost informat, *dispariția* unei rachete sau cum floarea, lăsată fără ... apă, se *îngălbenește* de nu-ți vine să crezi ! Abia acasă vezi că și ștampila de poștă e decolorată. Chimic.

Caracteristicile unui **rebut de fabricație** poștal și apoi filatelic, sunt mai mult decât evidente în cazul mărcilor poștale murdare, cu cerneala tipografică întinsă, la care se adaugă piesele care, ca urmare a plierii colii de hârtie în procesul ei de fabricație, au după tipărire porțiuni netipărite. Minunea minunilor ! Prin simpla întindere, ulterioară, a hârtiei apr tot fel de *poteci albe*. O situație extrem de tentantă, pentru mulți colecționari, o constituie și piesele imprimate parțial, fie ca urmare a interpunerii între coala de tipar și forma de tipar a unor bucăți de hârtie, fie a îndoirii accidentale a colii de tipar la introducerea în mașina de imprimat. Chiar și dantelurile cu traiectorii paranormale, efect tot al îndoirii colii de tipar, nu au sorți de a fi încadrate în rândul abaterilor menționate în cataloagele specializate.

Oricum, astfel de piese nu au cum să fie încadrate în rândul uneia dintre abaterile amintite până în prezent. Cert, este că ele au apărut pe piața filatelică.. Mai mult, unii, amețiți de poveștile ofertanților, le confundă cu **erorile**, **curiozitățile** sau **varietățile filatelice** piese, de bine de rău, cu un statut definit.

Atenție ! Filateliștii începători sau investitorii, dornici de câștiguri facile, pot fi ușor păcăliți cu astfel de piese în jurul cărora se țes diverse legende, cele mai multe legate de tirajul foarte mic al unor asemenea exemplare. Trăim într-o țară ce aspiră la democrație și prosperitate, așa că fiecare e liber să colecționeze ce dorește ...

*

La *abaterile* descrise mai sus cauzele sunt de ordin tehnic, cu foarte mici excepții.

*

E. Există o categorie de mărci poștale care se încadrează la greșeli de machetare. Au fost atât de bine decelate de neobositul nostru prieten **Mircea Pătrășcoiu**, încât cu greu mai poate fi descoperită o asemenea *realizare* a administrației noastre poștale.

Ca o caracteristică generală, greșeala de machetare se regăsește la întregul tiraj al piesei în cauză.

De fapt, timbrele de acest tip vehiculează informații false (abateri de la normele gramaticale ale timpului; informații eronate; desene neconforme cu realitatea) cu impact negativ asupra realizatorilor și a imaginii țării.

O administrație poștală profesionistă intervine energic în astfel de situații, retrăgând marca poștală și înlocuind-o rapid cu una corect machetată.

Istoria **Poștei Române** înregistrează, oficial, trei asemenea cazuri ! În 1932, emisiunea **500 DE ANI-m-ALEXANDRU CEL BUN** a fost retrasă, anul urcării pe tron a domnitorului fiind machetat greșit 1406 în loc de 1400. Au fost retrase 400.000 de exemplare din cele 500.000 emise. În 1956, a fost retrasă emisiunea **ANIVERSAREA ÎNFIINȚĂRII PRIMELOR GOSPODĂRII AGRICOLE COLECTIVE**, fiind machetată greșit data înființării primelor gospodării colective 1951 în loc de 1949. Nu s-a comunicat, vreodată, câte exemplare au fost retrase din cele un milion emise ! Ulterior, a apărut o nouă emisiune corect machetată. În 1993, 169.791 de colițe, din cele 200.000 emise, ale emisiunii **1 DECEMBRIE – 75 DE ANI DE LA MAREA UNIRE**, au fost retrase ca urmare a paginării greșite a *Deltei Dunării*. Ulterior, colița emisiunii a fost emisă corect.

*

Gradul de importanță, dictat în primul rând de **vizibilitate**, urmând **cota de catalog** pentru acea *eroarea filatelică*, calculată în funcție de tiraj, tematică, cerere, circulației poștală ș.a., conține, recunoaștem, o oarecare doză de subiectivism.

Era necesară o ierarhizare a *erorilor filatelice* ? **DA**. Și am făcut-o pe o scară de la o stea la șase stele * - *****. Pentru mulți, sună cunoscut !

Piese de o stea sau două stele, în marea lor majoritate, cuprind celebrii *purici* atât de criticați chiar de către membri ai selectului club **CEI PESTE 200**. Personal nu le agreez prea mult. Din moment ce există, repetăm, nu pot fi ignorate.

Cert este faptul că **toate erorile filatelice nominalizate în prezentul catalog filatelic specializat**, pentru care autorii semnalărilor își asumă întreaga responsabilitate, **sunt vizibile cu ochiul liber**. De aceea, nu am reprodus erorile de o stea sau două stele în prezenta lucrare. Nu am localizat locul erorilor reproduse pentru a nu afecta imaginea cu săgeți inutile și a lăsa plăcerea descoperirii. Bineînțeles, cu excepțiile care întăresc regula !

Asta nu împiedică, însă, pe un colecționar sau altul să depășească granițele vizibilității, așa cum întâlnim, deseori, în multe reviste de specialitate din străinătate.

Înțelegem și supărările colegilor și prietenilor, când piesa semnalată de ei este încadrată la o categorie mică. De regulă, o descoperire personală pare de o importanță capitală. Cu timpul ne mai revenim. E normal, emoția și bucuria descoperirii spunându-și din plin cuvântul ! Apoi, intervine rațiunea. Dacă intervine !

*

Pe primul loc, în categoria *erorilor filatelice*, se situează piesele cu culori schimbate. Exemplu contemporan: valoarea de **150 L** din emisiunea **C.M. DE FOTBAL – S.U.A** (1994) cu tricoul **galben** în loc de **portocaliu** (r.5; c.5). Achiziționarea lor în pereche sau în bloc sunt adevărate lovituri filatelice.

Dacă schimbarea se produce la toate piesele, adică la nivelul întregii coli de tipar, avem de-a face cu o *curiozitate filatelică*. Diferența este clară, asemenea piese neputând fi confundate ca încadrare și terminologie. Una e să fie o asemenea piesă imprimată la nivelul întregii coli și alta doar la o anumită poziție din coala de tipar.

*

Urmează piesele cu modificări ale cuvintelor, literelor sau cifrelor, adică cele cu elemente lipsă sau deteriorate. Cauza, în majoritatea cazurilor, este erodarea părții active a matriței / clișeului. Continuăm cu *erorile filatelice* cu elemente în plus, fie din *voința* machetatorului, în dorința de lăsa un semn personal, fie alte cauze. Exemplific cu celebrele valori de **1,55 lei** și **1,75 lei** cu **M** din emisiunea **FLORA CARPATINĂ**

(1958). Spre știință, precizez că, inițial, toate valorile emisiunii și toate valorile din coala de tipar aveau acel **M**, devenit celebru în urma intervenției *cenzurii* timpului. Astfel, doar o singură piesă dintr-o coală de tipar cu valoarea de 1,55 lei și una din cea de 1,75 lei au scăpat *neobservate* ! Cum pe vremea aceea mărcile poștale românești își îndeplineau menirea, circulând intens poștal, puține au rămas neștampilate. Mai mult, cea ștampilată de 1,55 lei (tarif de recomandată pentru instituții) fiind mult mai rară, efectiv circulată poștal, decât neștampilată. Multe se găsesc ștampilate de *complezență*. Un alt exemplu ar fi: **1 /Lei/** lipsă la valoarea supratipărită a emisiunii din 1963 dedicată comemorării semicentenarului morții lui Aurel Vlaicu. Practic, piesa neștampilată, cum apare, cum dispăre. La fel ca în cazul anterior, mai des o întâlnim ștampilată ... de *complezență* !

*

Multe **erori filatelice** sunt rezultatul nefinisării matrițelor. Puncte, linii, pete albe, pete mai închise la culoare, întreruperi de linii etc. Altele au rezultat prin lipirea unor impurități de matriță / clișeu pe parcursul imprimării. Când punctele / liniile apar sub un **S** sau **T**, lucrurile se schimbă radical ! ! Toate, spre bucuria noastră a *specializaților* !

Cernelurile constituie sursa altor bucurii filatelice. **OZN**-urile de tot felul sunt rezultatul cernei tipografice prea fluide, care au generat *bulbuci* la întâlnirea cu mici asperități ale matriței / clișeului. Spărgându-se, au creat tot felul de forme interesante ca și cele descrise de adepții reali ai *Obiectelor Zburătoare Neidentificate*. Perioada de după introducerea policromiei, anii '60, în special, este bogată în astfel de piese.

Atenție ! Există **OZN**-uri sau puncte și ca urmare a unor impurități în hârtie, ușor de văzut pe spatele mărcii. Ceea ce nu le conferă nici un statut filatelic.

De fapt, gradul de vizibilitate împreună cu numărul de valori dintr-o coală de tipar au contribuit decisiv la evaluarea financiară a unei **erori filatelice**. Pentru calcularea, orientativă, a **cotei** unei *erori filatelice* se va înmulți valoarea dată în orice catalog pentru piesa standard cu indicele de *stea* propus la pagina 14. Astfel, tranzacția se poate efectua după orice catalog ce cuprinde emisiunile poștale românești.

Am plecat, în prezenta ediție a catalogului, la stabilirea valorii financiare a unei *erori filatelice*, de la cota fixată în catalogul **MICHEL**, vol 4, ed. 2007-2008, pentru marca poștală standard, bineînțeles făcând, propriile corecții motivate de realitatea românească. Asta nu ne împiedică să mulțumim prestigioasei case filatelice pentru că există și, mai ales, pentru echilibrul de care dă dovadă în orientarea pieței filatelice mondiale. Pentru piesele ștampilate de *complezență* se va reduce cota la o treime față de cele efectiv circulate poștal, aici intrând și reimpresiunile anilor 1952-1994. Pentru piesele circulate și aflate pe plic cota va fi, în general, de zece ori mai mare față de piesa circulată poștal dezlipită. De asemenea, pentru pereche sau blocuri valoarea este de trei, respectiv de cinci ori mai mare ca în cazul pisei singulare. În celelalte cazuri funcționează cunoscuta sintagmă *preț de amator* (p.a.).

*

Reamintim. Orice cotă, indiferent de catalog, este pur orientativă, care, de cele mai multe ori, ține și de interesele editorului aceluși catalog. Mai ales, dacă activitatea sa este dublată și de o firmă comercială. Normal. Ceea ce, în cazul de față, nu se susține.

Oricât de mare sau mică ar fi cota dată de un catalog sau altul, doar **piata filatelică** stabilește, în contextul unic al *cererii și ofertei*, o anumită valoare financiară. Esențial, într-o negociere, este ca ambele părți să fie mulțumite cu afacerea încheiată ! De aceea: **Negociați ! Negociați ! Negociați !**

Informațiile privind emisiunea din care face parte piesa semnalată sunt date cu intenția de a facilita identificarea și de a efectua unele corelații, calcule, inclusiv financiare.

Cel mai dificil lucru în redactarea acestui catalog specializat, cel mai complet până la această dată, pentru marca poștală românească emisă între 1903-2006, a fost găsirea acelor cuvinte care să descrie cât mai sugestiv și, totodată, concis eroarea filatelică semnalată.

Cum, filateliștii specializați sunt oameni *subțiri*, ca de altfel mai toți colecționarii, cu o bogată imaginație, vor înțelege, cu siguranță, sensul exact al descrierii, mai ales când cuvintele sunt culese cu caractere *italice*. În situația repetării evidente a unor date, acest lucru nu a mai fost făcut, rămânând valabile cele comunicate anterior.

Un alt volum este dedicat *curiozităților și varietăților filatelice românești*, aflat în fază avansată de lucru, realizat împreună cu valorosul filatelist Victor Lordache .

*

Am considerat util, totodată, să reamintesc câteva date și definiții de ordin *poștalo-filatelic*, inspirate, în mare parte, de elaborata lucrare a lui Marcel Dănescu ***Filatelia de la A la Z***.

*

Prezentul catalog filatelic specializat, primul de acest gen, îl dedic, cu toată bucuria, marii aniversări a *filateliei și a poștei românești* – **150 de ani de la punerea în circulație a primei emisiuni CAP DE BOUR** –, actualei administrații poștale, căreia îi datorăm bucuriile și necazurile noastre cotidiene. Dedic studiul de față tuturor iubitorilor și promotorilor mărcii poștale românești și a imaginii României.

În realizarea acestui vechi deziderat, nu numai al meu, s-a format o adevărată echipă, care numără sute de filateliști, români și străini, de iubitori ai mărcii poștale românești, ceea ce a necesitat o lungă și continuă comunicare de-a lungul anilor.

Un vechi vis a prins contur ! Filateliștilor români și străini, preocupați de studiul mărcii poștale românești, le mulțumesc pentru tot ce am realizat până acum. Până acum nu am făcut decât să concentrez în pagini de revistă sau a celor câtorva cărți, tipărite, așa cum am considerat de cuviință, ceea ce am luat la cunoștință sau văzut prin bunăvoința prietenilor și colegilor mei *virusați* iremediabil de acest *hobby* minunat. **FILATELIA !**

Un loc aparte dețin: ***Francisc Konrad și Mișu Herșcovici, Kiriac Dragomir, Iosif Micu, Mihail Popovici, Aurel Surpățeanu, Cornel Spineanu, Marcel Șapira, Costin Merișca, Marius Jianu, Gheorghe Speranță, Leonard Pașcanu, Costel Sumănaru, Ion Datcu, Emeric Ujvarosi, Jan Steenstra, Constantin Popovici, Peter Karacsony, Radu Ionete, Alexandru Ambăruș, Serghei Volohovschi, Jerard Herman, Paul Cioacă, Angelo Barbu-Popescu, Florin Pavel, Victor Lordache, Gheorghe Pașcanu, Cristinel Popa, Gheorghe Tutunaru, Eleodor Cârlușea și mulți, mulți alții*** care au primit *nume de cod* în ***Index***, urmare a implicării și contribuției, directe sau indirecte, la descoperirea și semnalarea unor *erori, curiozități, varietăți filatelice*, confirmări sau precizări, inclusiv a poziției în coala finită. Lor le revine cel mai important rol în alcătuirea acestui instrument de lucru pentru toți iubitorii de marcă poștală românească modernă și contemporană. Sunt convins că această colaborare va continua. De unul singur, este imposibil să realizezi un asemenea instrument de lucru.

Acum, există un adevărat catalog specializat !

Recunoștința mea rămâne permanentă și pentru **FEDERAȚIA FILATELICĂ ROMÂNĂ**, **MUZEUL NAȚIONAL POȘTALO-FILATELIC al ROMÂNIEI**, **BIBLIOTECA METROPOLITANĂ BUCUREȘTI**, întregii prese filatelice, era să zic în frunte cu revista **FILATELIA** ! Pentru că merită. De asemenea, mulțumim celor care m-au sprijinit financiar și moral în tipărirea catalogului, în condițiile economice dificile pe care le străbatem cu stoicism Nu, în cele din urmă, semenilor din Tipografia **PROXIMA**, pe care i-am chinuit cel mai mult.

*

Este posibil ca unele *erori filatelice* să fie contestate, iar altele să nu fie, încă, menționate. De aceea, orice observație, sugestie sau completare, însoțită de argumente și soluții, sunt, ca întotdeauna, binevenite pentru o viitoare ediție

Vă mulțumesc că ați ajuns până aici cu lectura. Ce urmează produce dependență ! Fiecare o face pe cont propriu !

mai 2008

Sergiu-Marian Găbureac
gsm_as@yahoo.com